

Olje- og energidepartementet
Postboks 8148 Dep
0033 Oslo

Deres ref:
08/03391-1

Vår ref:
SBT

Arkiv:
32

Dato:
20.01.2009

Høringsuttalelse - TFO-ordningen

Oljeindustriens Landsforening (OLF) viser til brev datert 17. november 2008 fra Olje- og energidepartementet, der det bes om synspunkter på TFO-ordningen og hvordan ordningen fungerer i forhold til å oppfylle en god konsesjonspolitik der også hensynet til andre interesser og miljø ivaretas.

OLF mener at systemet med Tildeling i Forhåndsdefinerte Områder (TFO) er en velfungerende del av den norske konsesjonspolitikken, som gir industrien anledning til å søke på blokker på norsk kontinentalsokkel på årlig basis og dermed sikre en effektiv og samfunnsøkonomisk forsvarlig utvikling av allerede åpnete områder på sokkelen.

Det blir hevdet at TFO-ordningen fratruer politikerne styringsmuligheter. Denne påstanden stiller OLF seg undrende til. Områder som omfattes av TFO-ordningen, er områder som er åpnet for petroleumsvirksomhet i henhold til politiske vedtak. Før noen aktivitet kan igangsettes i disse åpnete områdene må det utføres konsekvensutredninger. Videre må det søkes om tillatelse for all videre aktivitet som behandles av fiskeri- og miljømyndigheter i tillegg til petroleumsmyndighetene. Det stilles strenge miljømessige krav til selskapene, også dette som et resultat av politiske prosesser.

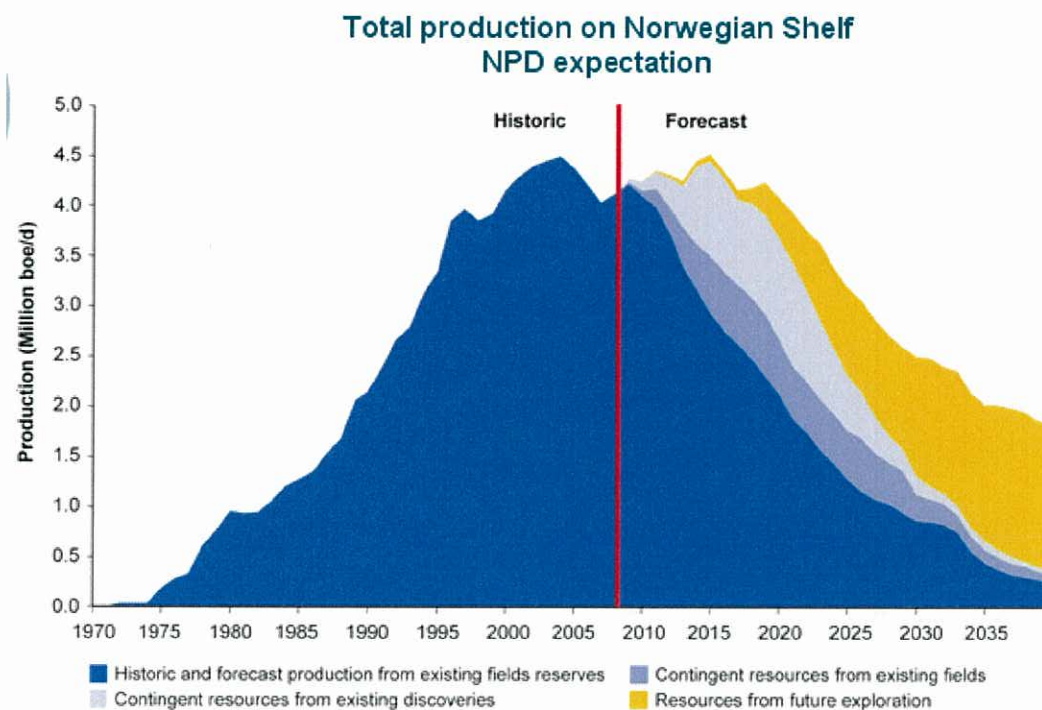
Det er derfor OLFs oppfatning at TFO-ordningen gir gode styringsmuligheter - også for politiske myndigheter. Samtidig gir ordningen industrien den forutsigbarhet som er nødvendig for å oppnå de positive effekter som kjennetegner ressursforvaltningen så langt. Dersom TFO-ordningen endres slik at områder stadig kan tas ut og inn av ordningen, forsvinner denne langsiktigheten i arbeidet med en god ressursutnyttelse på norsk sokkel. Med dagens ordning kan derimot langsiktige politiske beslutninger legges til grunn for planleggingen.

I det følgende vil vi gå nærmere inn på en del hovedmomenter vi ønsker å belyse i denne sammenheng:

- Oljeindustrien og myndighetene må møte utfordringen med fallende produksjon på norsk sokkel.
- Det er fornuftig ressursutnyttelse å gi industrien jevn tilgang på arealer nær eksisterende infrastruktur. Videre utforskning representerer kontinuitet i en langsiktig ressursforvaltning, og er av stor betydning det norske samfunn.
- Myndighetene har virkemidler som sikrer at leting og utvinning av olje og gass ivaretar sameksistens og miljøhensyn.
- Oljeindustrien har erfaring med å ta miljøhensyn i krevende områder, og er beredt til å møte de miljøkravene som myndighetene stiller.
- Verden trenger energi, og fossile brenslere vil utgjøre en dominerende andel i de nærmeste tiårene selv i optimistiske fremskrivninger av globale klimagassutslipp.

Motvirke fallende produksjon på norsk sokkel

Oljeproduksjonen på norsk sokkel har falt med 30 prosent siden 2000. Til tross for økende gassproduksjon, har den samlede norske petroleumproduksjonen falt med nær ti prosent siden toppåret 2004. Konsekvensene av denne utviklingen for det norske samfunnet har så langt blitt usynliggjort av en høy oljepris i de siste årene. Figuren under viser denne reduksjonen, og viser også i gult hvordan bidrag fra videre leting vil kunne bremse fallet:

Source: NPD data

Det er avgjørende å få så mye som mulig ut av eksisterende felt, og jevn tilgang på areal i nærheten av eksisterende infrastruktur og felter bidrar til dette. Årlige tildelingsrunder i de mer modne delene av norsk sokkel er med på å maksimere levetiden til eksisterende felt og infrastruktur. Feltinstallasjoner og rørledninger har begrenset levetid og må benyttes optimalt før fjerning. Årlige TFO runder er med på å gi en god ressursutnyttelse, og nye funn i nærheten av eksisterende infrastruktur gjør at levetiden for felter kan forlenges. I tillegg minskes behovet for eventuelt nye installasjoner.

Olje- og gassindustriens bidrag til norsk økonomi er betydelig. Om lag 90 prosent av inntektene fra virksomheten på norsk sokkel går til fellesskapet. Inntektene fra petroleumsvirksomheten har de siste årene utgjort om lag 1/3 av statens samlede inntekter. Dette gjør petroleumsvirksomheten til den viktigste motoren i norsk økonomi. Gode og forutsigbare rammevilkår er derfor ikke bare viktig for næringen, men for hele det norske samfunnet.

Det er fremdeles et vesentlig uoppdaget ressurspotensiale i TFO-områdene, og det er gjennom årlige TFO-runder at man vil kunne få tatt ut dette potensialet mot eksisterende infrastruktur. Alternativet er at disse ressursene forblir under bakken.

Hensiktsmessig ressursforvaltning

TFO systemet er en del av det norske konsesjonssystemet som fremheves blant annet av IEA (International Energy Agency) som et innovativt og pro-aktivt system for arealstyring og forvaltning. TFO-ordningen har gitt forutsigbarhet for industrien gjennom årlige tildelinger, og har bidratt til å øke leteaktiviteten på norsk sokkel de siste årene, og til å øke norsk sokkels konkurransekraft.

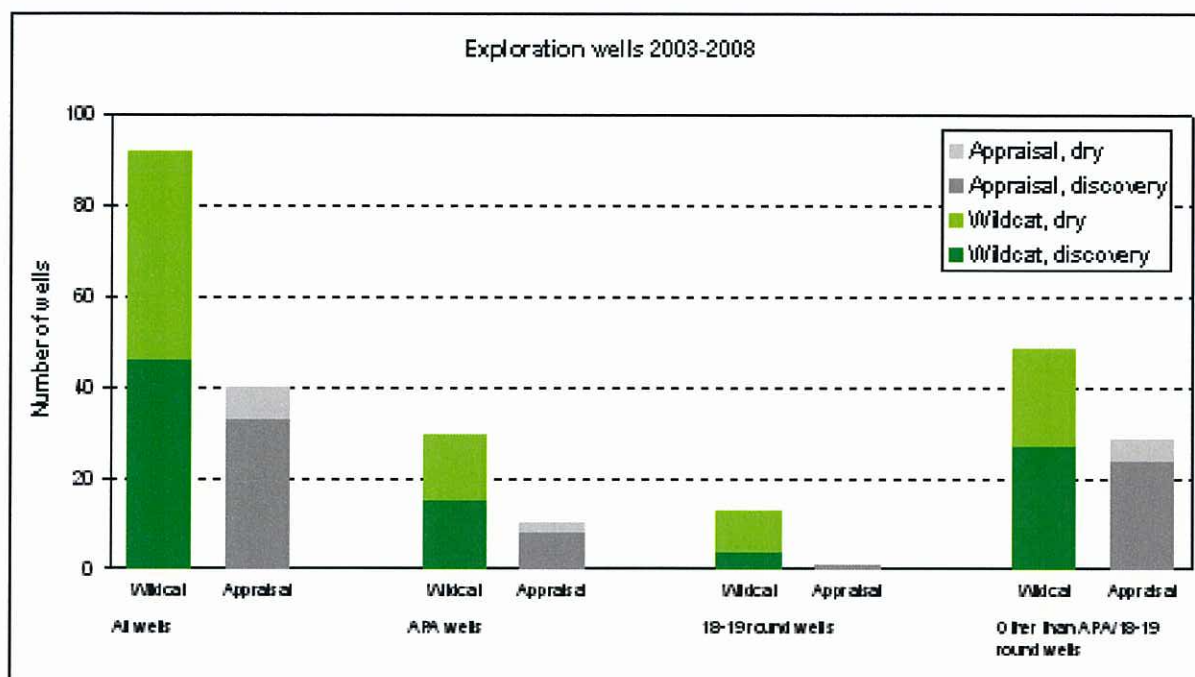
Denne forutsigbarheten både i areal som lyses ut og i forhold til tidspunkt er avgjørende for at industrien kan organisere aktiviteten sin mest mulig hensiktsmessig. Ordningen med at områdene som kommer inn under TFO området kan utvides etter hvert som nye områder modnes for petroleumsvirksomhet, og at de ikke innskrenkes, er viktige elementer for planlegging av en effektiv petroleumsvirksomhet som alle interessenter kan nyte godt av.

Mange selskaper legger ned store ressurser i form av studier av områder som de ser vil bli tilgjengelig i fremtiden under TFO ordningen, og resultater fra eksisterende brønner og områdestudier benyttes i det faglige arbeidet. Dette gir økt treffsikkerhet i forhold til hvor nye letebrønner skal plasseres, og til hva man kan forvente av hydrokarboner i undergrunnen. Den høye funnraten på ca. 50 % i letebrønnene som er boret de par siste årene er et resultat av systematisk arbeid med de ulike områdene på norsk sokkel. Den kompetansen som er bygget opp gir resultater. Dette viser at systemet med årlige TFO tildelinger virker. For olje- og gass-selskapene som arbeider på norsk kontinentalsokkel vil det være svært uheldig om områder der det er nedlagt stor innsats, blir trukket ut av TFO ordningen, eller om ordningen fjernes i sin helhet.

TFO-ordningen medfører forpliktelser overfor oljeindustrien gjennom at den fremtvinger hurtigere omløp og utforskning av arealet som tildeles gjennom de arbeidsforpliktelsene som blir pålagt gjennom lisenstildelingene. Boreplanene til selskapene pr. januar 2009 viser at det i 2009 kan bli boret flere letebrønner i areal tildelt gjennom TFO-rundene enn i områder tildelt gjennom de nummererte konsesjonsrundene. Det er også et større antall selskaper som er operatører for disse planlagte letebrønnene, og dette er med på å gi det ønskete mangfoldet på norsk sokkel. Videre viser dette viser at TFO-ordningen må vurderes i et langsiktig

perspektiv da man i 2009 kun er i startgropen for å se effekten av ordningen med hensyn på å tilføre nye ressurser på norsk kontinentalsokkel.

Figuren under illustrerer blant annet hvor mange brønner og funn som er gjort i areal tildelt i TFO rundene og fra 2003 og frem til i dag:

Regjeringen mener selv at det er god forvaltning av naturressursene å påvise og utnytte ressurser i disse områdene før eksisterende infrastruktur i tilknytning til andre felt stenges ned (se pressemelding fra TFO-2008 tildelingen).

Ivaretagelse av miljøhensyn og sameksistens

Myndighetene har virkemidler som sikrer at leting og utvinning av olje og gass ivaretar sameksistens og miljøhensyn. OLF vil vise til at det er vanlig praksis å knytte strenge vilkår til eventuelle tildelinger av enkelte blokker. Det vil derfor være riktig å få tilgang til disse blokkene gjennom en utlysning, for så å veie interessen opp mot argumenter knyttet til sameksistens med andre næringer og til miljø, og vurdere om tildeling kan håndteres gjennom spesifikke krav.

For områder som vurderes som verdifulle eller sårbare, gis det i lisensvilkårene begrensninger på når det er mulig å samle inn seismikk, og når det er lov å gjennomføre boringer. Terje Riis-Johansen opplyser for eksempel i pressemeldingen for TFO 2008 tildelingen at miljø- og fiskerivilkårene for TFO 2008 er skjerpet sammenlignet med tidligere år når det gjelder områder der det fiskes etter tobis. I Barentshavet er TFO-lisenser tildelt med boretilsrestriksjoner og krav til nullutslipp, og lignende restriksjoner gis også i områder ellers på sokkelen. I områder med intensivt fiske og gyting tildeles lisensene med restriksjoner på

hvilke perioder der det er tillatt å samle inn seismikk. I tillegg er det flere andre miljøkrav som tilpasses det enkelte område.

Alle seismiske undersøkelser utføres i henhold til en undersøkelsestillatelse eller innenfor en utvinningstillatelse, jmf. petroleumsloven §§ 2-1 og 3-3. Det må sendes søknad om planene for den seismiske datainnsamlingen til Oljedirektoratet (OD), Fiskeridirektoratet, Havforskningsinstituttet og Forsvaret - Fellesoperativt hovedkvarter. Høringsinstansene gir faglige råd, og videre koordinerer OD høringsarbeidet. På grunnlag av høringssvarene gir OD en tilrådning til rettighetshaver.

For å kunne bore på norsk sokkel må boreinnretningen som er planlagt brukt ha en samsvarsuttalelse (SUT). For å oppnå det må utstyret som skal brukes tilfredsstillende kravene i alle relevante regelverk. Ved leteboringer må det videre søkes om utslippstillatelse. Disse behandles av SFT, og spesifikke krav til boreriggen, til oljevernberedskap etc. settes for hver enkelt brønn. Det er som tidligere nevnt også begrensninger for å bore i visse tider av året på deler av sokkelen, og denne praksisen benyttes av myndighetene.

Planen for en eventuell utbygging og drift (PUD) skal også leveres myndighetene for godkjenning. Denne godkjenningen vil være gjenstand for en politisk prosess. I godkjenningssprosessen har myndighetene muligheter til å stille spesifikke krav til den enkelte utbygging.

OLF vil peke på at petroleumsforvaltningen er en kunnskapsbasert forvaltning, der det stilles krav til utredninger og tiltak for å kartlegge og håndtere spesifikke miljøutfordringer på ulike deler av sokkelen. Ny kunnskap vil bli utviklet parallelt med at blokker som utlyses i TFO rundene tildeles, utforskes og bygges ut dersom det gjøres drivverdige funn.

OLF mener derfor at myndighetene besitter de nødvendige virkemidler for å ha styring over forvaltningen av norsk kontinentalsokkel slik at denne forblir bærekraftig. Myndighetene kan pålegge begrensninger i aktiviteten, og industrien har evne og vilje til å tilpasse seg vilkår fra myndighetene.

Petroleumsindustrien håndterer miljøutfordringen

Norsk petroleumsindustri har i løpet av 40 år utviklet seg til å bli verdensledende på produksjon av olje og gass med lavest mulig utslipp til luft og sjø. Årlige utslipp av tilsatte miljøfarlige kjemikalier er i perioden 1997-2007 redusert fra 4161 tonn til 24 tonn. Reduksjonen er på mer enn 99 prosent. Operatørene på sokkelen vil fortsatt ha fokus på erstatning (substitusjon) av tilsatte kjemikalier.

I St.meld. nr. 26 (2006-2007) skriver regjeringen at: "Målet om nullutslipp anses som nådd for tilsatte kjemikalier." Resultatet av dette er at i 2004 var petroleumssektorens bidrag til de nasjonale utslippene til sjø for alle miljøgiftene på prioriteringslisten mindre enn fire prosent.

Flere av OLFs medlemmer har lang erfaring med aktivitet på dypt vann, i arktiske strøk og i områder med spesielle miljøhensyn, og har vist at de kan utføre aktiviteten på en god måte for alle berørte parter.

Historien fra norsk sokkel viser også at industrien løser utfordringene man har blitt stilt overfor, og teknologiske nyvinninger har blitt utviklet. Utbygging av Sleipner, Ormen Lange og Snøhvit er eksempler på hvordan industrien utvikler ny teknologi som også kan brukes på andre felt både på norsk sokkel og internasjonalt.

Klimautfordringen er et argument for fortsatt satsing på norsk olje- og gassproduksjon

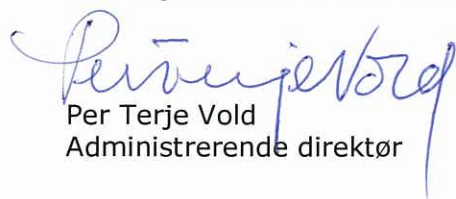
Verden trenger energi, og fossile brensler vil utgjøre en dominerende andel i de nærmeste tiårene selv i optimistiske fremskrivninger av globale klimagassutslipp. Fram mot 2030 er det forventet en sterkt økende global etterspørsel etter olje og gass. Norsk olje- og gassproduksjon har CO₂-utslipp per produsert enhet på en tredel av det andre produsentland gjennomsnittlig slipper ut. Ut fra et miljøperspektiv bør derfor Norge være et naturlig førstevalg som leverandør av olje og gass.

Videre innebærer eksport av norsk gass til Europa lavere klimagassutslipp i en rekke EU-land, fordi gass erstatter den mer karbontunge energikilden kull. Norge er i dag leverandør av rundt 20 prosent av den daglige etterspørselen etter naturgass til EU. En fortsatt satsing på norsk olje- og gassproduksjon innebærer dermed et positivt bidrag i det globale klimaarbeidet.

Petroleumsektoren kjøper, som eneste sektor både i Norge og internasjonalt, kvoter for alle utslipp.

Med vennlig hilsen

OLF Oljeindustriens Landsforening

A handwritten signature in blue ink that reads 'Per Terje Vold'.

Per Terje Vold
Administrerende direktør